

Expedient: 3/2025/OERM

CONSULTA PRÈVIA SOBRE LA CREACIÓ DEL REGLAMENT DEL PACTE LOCAL PEL CATALÀ

Amb l'objectiu de millorar la participació de les persones interessades en el procediment d'elaboració de les normes, i amb caràcter previ a la confecció de nous textos, es porta a terme una consulta pública per recollir l'opinió del veïnat i les organitzacions més representatives potencialment afectades per la norma a aprovar.

ANTECEDENTS:

Primer. En la sessió plenària celebrada el dia **25 de setembre de 2024**, l'Ajuntament de Montcada i Reixac va aprovar una **moció per defensar un Pacte Local pel Català**, amb la voluntat de preservar i promoure la llengua catalana al municipi mitjançant la creació d'un marc estable de col·laboració entre els grups polítics i els agents socials, culturals i econòmics de la ciutat.

Segon. D'acord amb el que disposa l'**article 133.3 de la Llei 39/2015**, de 1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, **els projectes de reglament han de sotmetre's a un tràmit d'audiència i informació pública** per garantir la participació de les persones potencialment afectades i de les organitzacions representatives.

Tercer. Correspon, per tant, iniciar el **tràmit d'audiència** per un període mínim de **quinze dies hàbils**, per tal de recollir aportacions, i observacions.

LA NECESSITAT I OPORTUNITAT DE LA SEVA CREACIÓ:

La creació del **Reglament del Pacte Local pel Català** respon a la necessitat d'establir un **marc normatiu estable i estructurat** que doni suport al compromís institucional i ciutadà envers la promoció i la normalització de la llengua catalana a Montcada i Reixac.

Aquest reglament s'emmarca en un context de **diversitat lingüística i social creixent**, que fa necessari **reforçar la presència del català com a llengua de cohesió, inclusió i participació**, especialment entre la ciutadania que no té el català com a llengua inicial.

Així mateix, la seva aprovació permet avançar en la concreció dels **principis constitucionals i estatutaris** que reconeixen el català com a llengua pròpia de Catalunya i com a llengua oficial, al costat del castellà.

La iniciativa és també oportuna en un moment en què diverses dades i estudis sociolingüístics alerten d'una **disminució en l'ús social del català**, especialment en els àmbits informals i entre les generacions més joves. Davant d'aquest repte, es fa necessari que les administracions públiques, en col·laboració amb la societat civil, **activin mesures coordinades i sostenibles en el temps** per garantir-ne la vitalitat.

ELS PROBLEMES QUE ES PRETENEN SOLUCIONAR AMB LA INICIATIVA:

La present iniciativa normativa pretén donar resposta a diversos **problemes detectats en relació amb l'ús social i institucional de la llengua catalana** al municipi de Montcada i

Reixac, en un context de diversitat lingüística i de canvis en els hàbits comunicatius de la ciutadania. Aquests problemes són, principalment:

1. Desigualtat en la presència del català en diferents àmbits de la vida quotidiana.

S'observa una menor presència del català en sectors com el comerç, l'oci, les activitats juvenils i les relacions interpersonals informals, especialment entre els col·lectius més joves i entre la població nouvinguda.

2. Manca de coordinació entre els diferents actors institucionals i socials.

No existeix fins ara un **marc de col·laboració estable i formalitzat** que articuli els esforços dels grups polítics, les entitats, el teixit educatiu, cultural i comercial, i l'administració local en una estratègia compartida de promoció lingüística.

3. Dificultats d'accés a l'aprenentatge del català per part de determinats col·lectius.

Tot i l'oferta existent, alguns grups socials —com persones nouvingudes, adults no escolaritzats en català o persones en situació de vulnerabilitat— poden tenir **barreres d'accés a la formació lingüística**, ja sigui per desconeixement, dificultats horàries, econòmiques o digitals.

4. Absència d'un instrument normatiu específic que reguli el desplegament d'un Pacte Local pel Català.

La inexistència d'un **reglament específic** limita la capacitat de seguiment, avaluació i sostenibilitat d'una política local de promoció del català basada en criteris de **participació, transparència i coresponsabilitat**.

5. Percepció social de regressió en l'ús del català com a llengua habitual.

Malgrat el reconeixement formal del català com a llengua pròpia i oficial, existeix una preocupació creixent sobre la **reducció del seu ús espontani**, especialment en espais públics i d'interacció social no formal.

ELS OBJECTIUS QUE ES PERSEGUEIXEN:

L'elaboració del **Reglament del Pacte Local pel Català** persegueix els objectius següents:

1. Establir un marc normatiu estable per al desplegament i seguiment del Pacte Local pel Català, que defineixi de manera clara les línies d'actuació, els àmbits d'intervenció i les responsabilitats dels agents implicats.

2. Promoure l'ús social del català com a llengua habitual i preferent a Montcada i Reixac, tot reforçant la seva presència en els àmbits institucional, educatiu, cultural, comercial, associatiu i comunicatiu.

3. Fomentar la cohesió social i la igualtat d'oportunitats a través de la llengua catalana, garantint l'accés a l'aprenentatge i ús del català com a eina de participació, integració i convivència per a tota la ciutadania, especialment per als col·lectius que no el tenen com a llengua inicial.

4. **Impulsar la col·laboració entre l'Ajuntament, els grups polítics i el teixit social, cultural i educatiu**, per tal de generar sinergies que afavoreixin una política lingüística transversal i participativa.

5. **Garantir la sostenibilitat i l'avaluació de les accions de promoció del català** mitjançant mecanismes de seguiment, revisió i millora contínua, en el marc d'un compromís compartit i institucionalitzat.

6. **Consolidar el compromís de Montcada i Reixac amb la defensa del català**, tot contribuint a la normalització lingüística al territori i al compliment dels principis constitucionals i estatutaris que reconeixen i emparen el català com a llengua oficial i pròpia de Catalunya.

ALTERNATIVES

Les possibles alternatives reguladores i no reguladores

En la fase prèvia a l'elaboració del present reglament, s'han valorat diverses opcions per assolir els objectius de promoció i normalització de la llengua catalana a nivell municipal.

Aquestes són les principals alternatives identificades:

Alternativa no reguladora: actuacions a través de plans i programes municipals sense regulació normativa.

Aquesta opció consistiria a impulsar accions de foment del català mitjançant **plans, campanyes o convenis puntuals** amb entitats o institucions, sense aprovar cap norma jurídica específica.

Inconvenients detectats:

- Falta de **seguretat jurídica i estabilitat** en les accions a mitjà i llarg termini.
- Dificultat per **garantir la continuïtat** de les polítiques lingüístiques en cas de canvis polítics o organitzatius.
- Absència de mecanismes formals de **participació, seguiment i avaluació**.
- Menor capacitat per fomentar el **compromís institucional i col·lectiu**.

Per aquests motius, aquesta alternativa es considera **insuficient** per assolir amb eficàcia i coherència els objectius plantejats.

2. Alternativa reguladora: aprovació d'un reglament municipal específic

Aquesta opció, que és la que es proposa, consisteix en l'aprovació d'un **reglament amb rang normatiu** que reguli de manera clara:

- Els principis, objectius i àmbits d'aplicació del Pacte Local pel Català.
- Les funcions i composició dels òrgans de participació i seguiment.
- Els compromisos i responsabilitats de les parts implicades.
- Els mecanismes de revisió i avaluació periòdica del desplegament del pacte.

Avantatges:

- Aporta **seguretat jurídica i transparència** en les actuacions municipals.
- Estableix un **marc estable i sostenible** per a les polítiques lingüístiques locals.
- Permet articular la **participació efectiva** de la ciutadania i els agents socials.
- Enforteix el **compromís institucional** i fomenta la coresponsabilitat.

Per tot això, es considera que l'opció reguladora és **l'alternativa més adequada i eficient** per assolir els objectius previstos i donar resposta als problemes detectats.

PRESENTACIÓ D'APORTACIONS

En compliment del que disposa l'article 133 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, es porta a terme una consulta pública, amb caràcter previ a l'elaboració de los textos modificats de les normes que es volen revisar, per recollir l'opinió dels ciutadans i organitzacions potencialment afectades per les normes.

Es podran trametre les opinions al respecte fins el dia 26 de juny de 2025.

Les propostes i suggeriments es podran trametre per correu electrònic a l'adreça:

participaciociudadana@montcada.org